

DIRETTIVA 2009/40/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tas-6 ta' Mejju 2009****dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq****(Tfassil mill-ġdid)****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL tal-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 71 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw il-Kumitat tar-Regġuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva tal-Kunsill 96/96/KE tal-20 ta' Diċembru 1996 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mat-testijiet dwar jekk vetturi u l-karrijiet tagħhom humiex tajba għat-triq ⁽³⁾ giet emendata kemm-il darba b'mod sinjifikattiv ⁽⁴⁾. Billi għandhom isiru iżjed emendi, din id-Direttiva għandha tiġi mfassla mill-ġdid fl-interess ta' ċarezza.
- (2) Fil-qafas tal-politika tat-trasport komuni, ċertu traffiku tat-triq fi hdan il-Komunità għandu jopera taht l-iktar ċirkostanzi favorevoli fir-rigward ta' kemm is-sigurtà kif ukoll il-kondizzjonijiet kompetittivi li japplikaw għal trasportaturi fl-Istati Membri.
- (3) Iż-żieda tat-traffiku tat-triq u ż-żieda riżultanti f'perikolu u effetti negattivi jipprezentaw l-Istati Membri kollha bi problemi ta' sigurtà ta' natura u serjetà simili.
- (4) L-ittestjar tul iċ-ċiklu ta' hajja tal-vettura għandu jkun relattivament sempliċi, ta' malajr u mhux għali.
- (5) L-istandards minimi Komunitarji u l-metodi li għandhom jintużaw għall-ittestjar tal-elementi previsti f'din id-Direttiva għandhom għalhekk ikunu definiti f'Direttivi separati.

(6) Hu neċessarju li jkun hemm adattament rapidu għall-progress tekniku tal-istandards u l-metodi stabbiliti fid-Direttivi separati u, sabiex tkun iffacilitata l-implimentazzjoni tal-miżuri meħtieġa għal dan l-iskop, li tkun stabbilita proċedura għal kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni fi hdan kumitat dwar l-adattament għall-progress tekniku tad-Direttiva dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq.

(7) Fir-rigward ta' sistemi tal-brejkijiet huwa diffiċli li jiġu stabbiliti valuri għal elementi bhas-settings tal-pressjoni tal-arja u ta' perjodi ta' build-up, minhabba differenzi f'tagħmir u metodi fi hdan il-Komunità.

(8) Hu rikonoxxut minn dawk kollha kkonċernati bl-ittestjar ta' vetturi li l-metodu ta' ttestjar u, b'mod partikolari, jekk il-vettura hi eżaminata f'kondizzjoni mgħobbija, parzjalment mgħobbija jew mhux mgħobbija, jistgħu jinfluwenzaw il-grad ta' kunfidenza li t-testers għandhom fir-rigward tal-kondizzjoni tas-sistema tal-brejkijiet għat-triq.

(9) Il-preskrizzjoni tal-valuri ta' referenza tal-forza tal-brejkijiet għal kondizzjonijiet varji ta' tagħbija għal kull mudell ta' vettura għandha tgħin biex terġa tinkiseb dik il-kunfidenza. Din id-Direttiva għandha tagħmel possibbli l-ittestjar taht dan ir-regim bhala alternattiva għall-ittestjar relattivament għal valuri minimi ta' prestazzjoni għal kull kategorija ta' vettura.

(10) Fir-rigward ta' sistemi ta' brejkijiet l-ambitu ta' din id-Direttiva għandu jirrelata l-aktar mal-vetturi li nġataw l-approvazzjoni tat-tip ta' komponent taht id-Direttiva tal-Kunsill 71/320/KEE tas-26 ta' Lulju 1971 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mal-mezzi tal-ibbrejkjar ta' ċerti kategoriji ta' vetturi bil-mutur u l-karrijiet tagħhom ⁽⁵⁾ għalkemm hu rikonoxxut li ċerti tipi ta' vettura nġataw din l-approvazzjoni konformemnt ma' standards nazzjonali li jistgħu jkunu differenti mir-rekwiżiti ta' dik id-Direttiva.

(11) L-Istati Membri jistgħu jestendu l-ambitu tat-test tal-brejkijiet biex jinkludu vetturi jew elementi ta' test barra l-ambitu ta' din id-Direttiva.

(12) L-Istati Membri jistgħu jagħmlu t-test ta' brejkijiet iktar strett jew iżidu l-frekwenza tal-ittestjar.

⁽¹⁾ ĠU C 224, 30.8.2008, p. 66.

⁽²⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Settembru 2008 (għadha mhix ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali) u d-Deciżjoni tal-Kunsill tat-30 ta' Marzu 2009.

⁽³⁾ ĠU L 46, 17.2.1997, p. 1.

⁽⁴⁾ Ara l-Anness III, Parti A.

⁽⁵⁾ ĠU L 202, 6.9.1971, p. 37.

- (13) Din id-Direttiva hija maħsuba sabiex iżżomm l-emissjonijiet flivell baxx tul il-hajja utli ta' vettura permezz ta' testijiet regolari tal-emissjonijiet tal-exhaust u tassigura li l-vetturi li jniġġsu hafna jkunu rtirati mis-servizz sa meta jingabu fi stat tajjeb ta' manutenzjoni.
- (14) It-tuning impreciz u l-manutenzjoni inadegwata huma ta' detriment mhux biss għall-magna imma wkoll għall-ambjent ladarba jikkawżaw żieda fit-tniġġiz u fil-konsum tal-karburant. Hu importanti li jiġi żviluppat trasport li jkun favorevoli għall-ambjent.
- (15) Fil-każ ta' magni li jaqbd u bil-kompressjoni (diesel) il-kejl tal-opacità tad-dhahen tal-exhaust hu meqjus li jkun indikatur adegwat tal-kondizzjoni tal-istat ta' manutenzjoni tal-vettura, fejn għandhom x'jaqsmu l-emissjonijiet.
- (16) Għall-magni positive-ignition tal-petrol, il-kejl tal-emissjonijiet tal-monossidu tal-carbon mill-pajp tal-exhaust meta l-magna tkun imqabba huwa meqjus bhala indikatur adegwat tal-istat tal-manutenzjoni tal-vettura, fir-rigward ta' emissjonijiet.
- (17) Ir-rata ta' falliment fit-testijiet tal-emissjoni tal-exhaust għall-vetturi li ma gewx mantenuti b'mod regolari tista' tkun għolja.
- (18) Fil-każ ta' vetturi b'magna tal-petrol li l-istandards tal-approvazzjoni tat-tip tagħhom jispeċifikaw li għandhom ikunu mghammra b'sistemi avvanzati tal-kontroll tal-emissjonijiet bhal konvertituri katalitiċi three-way li jkunu kkontrollati b'lambd-probe, l-istandards tat-test tal-emissjoni regolari għandhom ikunu iktar stretti mill-vetturi konvenzjonali.
- (19) Id-Direttiva 98/69/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 1998 relatata mal-miżuri li għandhom jittiehdu kontra t-tniġġis tal-arja minn emissjonijiet minn vetturi bil-mutur⁽¹⁾ tehtieg l-introduzzjoni, mis-sena 2000, ta' sistema ta' dijanjosi abbord (OBD) fil-każ tal-karozzi li jaħdmu bil-petrol u l-vetturi kummerċjali hfief biex jiġi immonitorjat il-funzjonament tas-sistema tal-kontroll tal-emissjoni waqt l-użu tal-vettura. Bl-istess mod, mill-2003 huma mehtiega sistemi OBD għall-vetturi godda diesel.
- (20) L-Istati Membri jistgħu, jekk xieraq, jeskludu mill-ambitu ta' din id-Direttiva ċerti vetturi li huma kkunsidrati ta' interess storiku. Filwaqt li jistgħu ukoll jistabbilixxu l-istandards ta' ttestjar tagħhom stess għal dawn il-vetturi. Madanakollu, dan id-dritt m'għandux iwassal għall-applikazzjoni ta' standards iktar stretti minn dawk li l-vetturi kkonċernati kienu organiċjament proġettati li jilhq.
- (21) Hemm disponibbli sistemi semplici u komuni ta' dijanjosi li jistgħu jintużaw mill-organizzazzjonijiet li jittestjaw biex jigu testjati l-bicca l-kbira tal-limitaturi tal-velocità installati. Fil-każ ta' dawk il-vetturi li ma jintlahqux b'din l-ghodda ta' dijanjosi komunement disponibbli, l-awtoritajiet ikollhom bżonn jew li jagħmlu użu mill-apparat li jkun sar disponibbli mill-manifattur originali tal-vettura jew jipprovd u għall-aċċettazzjoni ta' ċertifikazzjoni adatta tat-test mill-manifattur tal-vettura jew mill-organizzazzjoni konċessjonarja tagħha.
- (22) Il-verifika ta' kull tant żmien tal-funzjonament korrett tal-limitatur tal-velocità għandha tiġi ffacilitata fil-każ tal-vetturi li jkunu mghammra b'apparat ġdid tal-irrekordjar (it-takografu diġitali) taht ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2135/98 tal-24 ta' Settembru 1998 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 3821/85 dwar l-apparat ta' registrazzjoni għat-trasport bit-triq u d-Direttiva 88/599/KEE rigward l-applikazzjoni tar-Regolamenti (KEE) Nru 3820/85 u (KEE) Nru 3821/85⁽²⁾. Mis-sena 2003 "l hawn, il-vetturi l-godda huma mghammra b" dak l-apparat.
- (23) Ir-rekwiżiti tekniċi relatati mat-taxis u l-ambulanzi huma simili għal dawk ta' karrozzi privati. L-elementi li għandhom ikunu eżaminati jistgħu għalhekk ikunu simili, għalkemm il-frekwenza tat-testijiet hija differenti.
- (24) Kull Stat Membru għandu jassigura, fiż-żona tiegħu ta' ġurisdizzjoni, li t-testijiet dwar il-kondizzjoni tal-vetturi għat-triq jiġu mmexxija metodikament u jkunu ta' standard għoli.
- (25) Il-Kummissjoni għandha tivverifika l-applikazzjoni pratika ta' din id-Direttiva.
- (26) Ladarba l-għanijiet ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-armonizzazzjoni tar-regoli dwar testijiet ta' vetturi għat-triq, il-prevenzjoni tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni bejn it-trasportaturi ta' fuq it-triq u l-garanzija ta' kontrolli u manutenzjoni adegwati ta' vetturi, ma jistgħux jinkisbu mill-Istati Membri waħedhom, u għalhekk, minhabba l-iskala tal-azzjoni, jistgħu jinkisbu aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, konformement mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Konformement mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu mehtieg sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.
- (27) Il-miżuri mehtiega għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati konformement mad-Deċiżjoni tal-Kunsill Nru 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabilixxi l-proċeduri għall-eżercizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni konferiti lill-Kummissjoni⁽³⁾.

(1) ĠU L 350, 28.12.1998, p. 1.

(2) ĠU L 274, 9.10.1998, p. 1.

(3) ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

(28) B'mod partikolari l-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa sabiex tiddefinixxi ċerti standards u metodi minimi għall-ittestjar kif ukoll sabiex dawn jiġu adattati għall-progress tekniku. Billi dawn il-miżuri huma ta' ambitu ġenerali u huma mfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissupplimentawha b'elementi ġodda mhux essenzjali, jehtieg li dawn jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5a tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

(29) Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri fir-rigward tal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi previsti fl-Anness III, Parti B,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

1. F'kull Stat Membru, il-vetturi bil-mutur reġistrati f'dak l-Istat u l-karrijiet u s-semikarrijiet tagħhom għandhom jiġu suġġetti għal testijiet perjodiċi tal-kondizzjoni għat-triq konformement ma' din id-Direttiva.

2. Il-kategoriji tal-vetturi li għandhom jiġu ttestjati, il-frekwenza tat-testijiet tal-kondizzjoni għat-triq u l-elementi li għandhom jiġu ttestjati huma elenkati fl-Annessi I u II.

Artikolu 2

It-testijiet tal-kondizzjoni għat-triq previsti f'din id-Direttiva għandhom jitwettqu mill-Istat Membru, jew minn korp pubbliku inkarigat mill-Istat jew minn korpi jew stabbilimenti indikati u direttament immexxija mill-Istat, inklużi korpi privati awtorizzati kif dovut. B'mod partikolari, fejn stabbilimenti indikati bhala ċentri ta' ttestjar tal-vetturi ukoll iwettqu tiswijiet fuq vetturi bil-mutur, l-Istati Membri għandhom jagħmlu kull sforz biex jassiguraw l-oġgettività u l-kwalità għolja tal-ittestjar tal-vettura.

Artikolu 3

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu dawk il-miżuri li jqisu neċessarji biex ikun possibbli li tinghata prova li vettura għad-diet minn test tal-kondizzjoni għat-triq li jikkonforma ma' mill-inqas id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

Dawn il-miżuri għandhom jiġu notifikati lill-Istati Membri l-oħra u lill-Kummissjoni.

2. Kull Stat Membru għandu, fuq l-istess bażi daqslikeku hu stess hareġ il-prova, jagħraf il-prova mahruġa fi Stat Membru iehor li turi li vettura bil-mutur reġistrata fit-territorju ta' dak l-

Istat l-iehor, flimkien mal-karru jew is-semi karru tagħha, għad-diet test tal-kondizzjoni għat-triq li jikkonforma ma' mill-inqas id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

3. L-Istati Membri għandhom japplikaw proċeduri xierqa biex jistabbilixxu, sa fejn hu prattikabbli, li l-prestazzjoni tal-brejkijiet tal-vetturi reġistrati fit-territorju tagħhom tissodisfa r-rekwiżiti speċifikati f'din id-Direttiva.

KAPITOLU II

EĊĊEZZJONIJIET

Artikolu 4

1. L-Istati Membri għandhom ikollhom id-dritt li jeskludu mill-ambitu ta' din id-Direttiva vetturi li jappartjenu għall-forzi armati, għall-forzi tal-liġi u tal-ordni u għas-servizz kontra n-nar.

2. L-Istati Membri jistgħu, wara li jikkonsultaw lill-Kummissjoni, jeskludu mill-ambitu ta' din id-Direttiva jew suġġett għal dispożizzjonijiet speċjali, ċerti vetturi operati jew użati f'kondizzjonijiet eċċezzjonali u vetturi li qatt, jew bil-kemm, huma użati fuq toroq maġġuri pubbliċi, inklużi vetturi ta' interess storiku fabbrikati qabel l-1 ta' Jannar 1960 jew li jkunu temporanjament irtirati miċ-ċirkolazzjoni.

3. L-Istati Membri jistgħu, wara li jikkonsultaw lill-Kummissjoni, jistabilixxu l-istandards tal-ittestjar tagħhom għal vetturi kkunsidrati li huma ta' interess storiku.

Artikolu 5

Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-Annessi I u II, l-Istati Membri jistgħu:

- (a) iġibu 'l quddiem id-data għall-ewwel test obligatorju tal-kondizzjoni għat-triq u, fejn ikun il-każ, jesigū ttestjar tal-vettura qabel ir-reġistrazzjoni;
- (b) iqassru l-intervall bejn żewġ testijiet obligatorji suċċessivi;
- (c) jagħmlu obligatorju l-ittestjar ta' tagħmir mhux obligatorju;
- (d) iżidu n-numru ta' elementi suġġetti għall-ittestjar;
- (e) jestendu r-rekwiżit tat-test perjodiku għal kategoriji oħra ta' vetturi;
- (f) jippreskrivu testijiet speċjali addizzjonali;
- (g) jesigū għal vetturi reġistrati fit-territorju tagħhom standards minimi oghla għall-effiċjenza tal-brejkijiet minn dawk speċifikati fl-Anness II u jinkludu test fuq vetturi b'tagħbijiet itqal sakemm dawn ir-rekwiżiti ma jeċċedux dawk tal-approvazzjoni tat-tip oriġinali tal-vettura.

KAPITOLU III

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 6

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta d-Direttivi separati li jkunu neċessarji biex jiġu definiti l-istandards minimi u l-metodi ta' ttestjar tal-elementi previsti fl-Anness II, kif ukoll kull emenda neċessarja biex dawk l-istandards u l-metodi jiġu adattati għall-progress tekniku.

2. Dawk il-miżuri mfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali din id-Direttiva billi jissupplimentawha, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 7(2).

Artikolu 7

1. Il-Kummissjoni għandha tkun mghejuna minn Kumitat dwar l-adattament għall-progress tekniku tad-Direttiva dwar dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5a(1) sa (4), u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont mehud tad-disposizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 8

Mhux iktar tard minn tliet snin wara l-introduzzjoni ta' ttestjar regolari ta' strumenti għal-limitazzjoni tal-veloċità, il-Kummissjoni għandha teżamina jekk, fuq il-bażi tal-esperjenza akkwistata, it-testijiet stabbiliti humiex suffiċjenti biex jiskopru strumenti tal-limitazzjoni tal-veloċità li jkunu difettużi jew li jkunu ġew manipolati jew jekk ir-regoli jehtieġux li jiġu emendati.

Artikolu 9

L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-kamp kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 10

Id-Direttiva 96/96/KE, kif emendata mill-Atti elenkati fl-Anness III, Parti A, hija *imħassra*, minghajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri fir-rigward tal-limiti ta' żmien għat-trasposizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi elenkati fl-Anness III, Parti B.

Ir-referenzi għad-Direttiva mħassra għandhom jinftiehm bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness IV.

Artikolu 11

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fl-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 12

Din id-Direttiva hi indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Strażburgu, 6 ta' Mejju 2009.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

H.-G. PÖTTERING

Għall-Kunsill

Il-President

J. KOHOUT

ANNEX I

IL-KATEGORIJI TA' VETTURI SUĠĠETTI GĦAL TESTIJET TA' KONDIZZJONI GĦAT-TRIQ U L-FREKWENZA TAT-TESTIJET

Il-kategoriji tal-vettura	Il-frekwenza tat-testijiet
1. Vetturi bil-mutur użati għat-trasport ta' passiġġieri u b'iktar minn tmien siġġijiet, bl-eskluzjoni tas-siġġu tax-xufier	Sena wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata, imbagħad wara kull sena
2. Vetturi bil-mutur użati għat-trasport tal-merkanzija u li jkollhom massa massima permissibbli li teċċedi 3 500 kg	Sena wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata, imbagħad wara kull sena
3. Karrijiet u semi-karrijiet b'massa massima permissibbli li teċċedi 3 500 kg	Sena wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata, imbagħad wara kull sena
4. Taxis, ambulanzi	Sena wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata, imbagħad wara kull sena
5. Vetturi bil-mutur li jkollhom mill-inqas erba' roti, normalment użati għat-trasport bit-triq ta' merkanzija u b'massa massima permissibbli li ma teċċedix 3 500 kg, bl-eskluzjoni ta' tratturi u makkinarju agrikolu	Erba' snin wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata imbagħad wara kull sentejn
6. Vetturi bil-mutur li jkollhom mill-inqas erba' roti, użati għat-trasport ta' passiġġieri u b'mhux iktar minn tmien siġġijiet, bl-eskluzjoni tas-siġġu tax-xufier	Erba' snin wara d-data li fiha l-vettura kienet l-ewwel użata imbagħad wara kull sentejn

ANNEX II

ELEMENTI LI GHANDHOM JIĠU TTESTJATI B'MOD OBBLIGATORJU

It-test għandu jkopri mill-inqas l-elementi previsti hawn taht, sakemm dawn huma relatati mat-tagħmir obbligatorju tal-vettura li qed tiġi ttestjata fl-Istat Membru kkonċernat.

It-testijiet koperti minn dan l-Anness jistgħu ji ttwettqu viżwalment mingħajr disassemblaġġ tal-partijiet tal-vettura.

Meta jinstab li l-vettura hi difettuża fejn għandhom x'jaqsmu l-elementi tat-test hawn taht, l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri għandhom jadottaw proċedura biex jiġu stabbiliti l-kondizzjonijiet li tahtom il-vettura tista' tintuża qabel ma tgħaddi test iehor tal-kondizzjoni tagħha għat-triq.

VETTURI FIL-KATEGORJI 1, 2, 3, 4, 5 u 6

1. Sistemi ta' ibbrekjar

L-elementi li gejjin għandhom ikunu inkluzi fit-test tal-kondizzjoni għat-triq tas-sistemi ta' ibbrekjar tal-vettura. Ir-riżultati godda miksuba waqt l-iċċekkjar fuq is-sistemi ta' ibbrekjar għandhom ikunu ekwivalenti sa fejn hu possibbli għar-rewiżiti teknici tad-Direttiva 71/320/KEE.

<i>Elementi li għandhom jiġu eżaminati/ttestjati</i>	<i>Raġunijiet għall-falliment</i>
1.1. Il-kondizzjoni mekkanika u l-operazzjoni	
1.1.1. Il-fus tal-pedala tal-brejkijiet tas-saqajn	<ul style="list-style-type: none"> — issikkat wisq — il-bearing użat hafna — utilizz/użu eċċessiv
1.1.2. Il-kondizzjoni tal-pedala u t-travel tal-istrument li jopera l-brejkijiet	<ul style="list-style-type: none"> — travel ta' riserva eċċessiva jew insuffiċjenti — il-kontroll tal-brejkijiet li ma jirillaxxax kif suppost — id-dispożizzjoni kontra ż-żliq nieqsa minn fuq il-pedala tal-brejkijiet, mahlula jew lixxa daqs kemm użata
1.1.3. Il-pompa tal-vakwu jew il-kumpressur u d-depożitu	<ul style="list-style-type: none"> — il-ħin użat għall-formazzjoni tal-pressjoni tal-arja/il-vakwu għall-operazzjoni effettiva tal-brejkijiet hu eċċessiv — pressjoni tal-arja insuffiċjenti/vakwu biex jassisti għal mill-inqas żewġ applikazzjonijiet tal-brejkijiet wara li l-istrument ta' avviz ikun opera (jew gauge li juri qari mhux ta' min joqgħod fuqu) — leakage tal-arja li jikkawża waqa' notevoli fil-pressjoni jew leakages tal-arja li jinstemgħu
1.1.4. Indikatur jew gauge ta' avviz ta' pressjoni baxxa	<ul style="list-style-type: none"> — indikatur tal-malfunzjoni jew li jindika pressjoni baxxa/gauge tal-pressjoni tal-arja
1.1.5. Il-valvola ta' kontroll tal-brejkijiet operata bl-idejn	<ul style="list-style-type: none"> — kontroll imxaqqaq jew imħassar, użu eċċessiv — il-malfunzjoni tal-valvola ta' kontroll — il-kontroll mhux sikur fuq il-fus tal-valvola jew l-unità tal-valvola mhix sikura — konnessjonijiet mahlula jew xaqq fis-sistema — operazzjoni mhux sodisfaċenti
1.1.6. Il-brejk tal-ipparkjar, il-kontroll tal-lieva, ir-ratchet tal-brejk tal-ipparkjar	<ul style="list-style-type: none"> — ir-ratchet tal-brejk tal-ipparkjar li ma jzommx kif suppost — użu eċċessiv fil-fus tal-lieva jew fil-mekkanizmu tar-ratchet — moviment eċċessiv tal-lieva li tindika aġġustament inkorrett
1.1.7. Il-valvoli tal-brejkijiet (il-valvoli tas-saqajn, unloaders, gvernaturi, eċċ.)	<ul style="list-style-type: none"> — leakage tal-arja eċċessiva, mħassra — skarika eċċessiva ta' żejt mill-kumpressur — immuntar mhux sikur/inadegwat — skarika tal-fluwidu idrawliku tal-brejkijiet
1.1.8. Agganċjar għall-brejkijiet tal-karrijiet	<ul style="list-style-type: none"> — tappijiet ta' isolament difettużi jew valvola għas-siġill tagħha stess — immuntar mhux sikur/inadegwat — leakages eċċessivi

<i>Elementi li għandhom jiġu eżaminati/ttestjati</i>	<i>Raġunijiet għall-falliment</i>
1.1.9. Depożitu ta' tank tal-pessjoni għall-irfiġh tal-enerġija	<ul style="list-style-type: none"> — imhassra, imsadda, leaking — l-istrument tad-drenaġġ inoperattiv — immuntar mhux sikur/inadegwat
1.1.10. Unitajiet servo tal-brejk, il-mastruċilindru (sistemi idrawliċi)	<ul style="list-style-type: none"> — l-unità servo hi difettuża jew mhux effettiva — il-mastruċilindru difettuz jew leaking — il-mastruċilindru mhux sikur — kwantità insuffiċjenti tal-fluwidu tal-brejkijiet — it-tapp tad-depożitu tal-mastruċilindru nieqes — il-bozza ta' avviz tal-fluwidu tal-brejkijiet miżgħula jew difettuża — funzjoni inkorretta tal-istrument ta' avviz tal-livell tal-fluwidu tal-brejkijiet
1.1.11. Pajpijiet riġidi tal-brejkijiet	<ul style="list-style-type: none"> — riskju ta' falliment jew frattura — leaks minn pajpijiet jew konnessjonijiet għall-igganċjar — imhassra jew imsadda eċċessivament — spustjati
1.1.12. Hoses flessibbli tal-brejkijiet	<ul style="list-style-type: none"> — riskju ta' falliment jew frattura — imhassra, chafing, il-hoses tal-brejkijiet qosra wisq, mgħawġa — leaks minn hoses jew l-agganċjar — hose minfuh taht pressjoni — il-porosità
1.1.13. Koperturi tal-brejkijiet (sponož bhala nforra)	<ul style="list-style-type: none"> — użu eċċessiv — ikkontaminat (żejt, griz, eċċ.)
1.1.14. Drums tal-brejkijiet, diski tal-brejkijiet	<ul style="list-style-type: none"> — użu żejjed, brix eċċessiv, xquq, mhux marbutin tajeb jew maqsumin — kontaminati (żejt, griz, eċċ) — plejt ta' wara mhux marbut tajeb
1.1.15. Kejbels tal-brejk, vireg u fejn jaqbad il-liver	<ul style="list-style-type: none"> — kejbils mħassra, mgħaqqda — mikula eċċessivament jew msadda — ġonta tal-kejbil jew virga mhux marbuta sew — il-gwida tal-kejbil difettuz — kull restrizzjoni għal-libertà taċ-ċaqlieq tas-sistema tal-brejkijiet.
1.1.16. Actuators tal-brejkijiet (inkluż brejkijiet bil-molla jew ċilindri idrawliċi tar-rotta)	<ul style="list-style-type: none"> — maqsum jew imħassar — iqattar — mhux marbut sew mhux biżżejjed — imsaddad iżżejjed — il-pistin operattiv jew il-mekkaniżmu tad-dijaframma jiċċaqlqu żżejjed
1.1.17. Valv li jhoss it-tagħbija	<ul style="list-style-type: none"> — fejn jitqabba ikun difettuz — aġġustament skorrett — issijżjat, ma jahdimx — mhux f'postu
1.1.18. Slack adjusters awtomatiċi li jindikaw	<ul style="list-style-type: none"> — moviment anormali jew issijżjat, użu żejjed jew aġġustament hażin — difettuz

<i>Elementi li għandhom jiġu eżaminati/ttestjati</i>	<i>Raġunijiet għall-falliment</i>
1.1.19. Sistema ritardanti (meta mghammra jew mehtieġa)	— konnetturi jew mountings mhux siguri — difettuża
1.2. Prestazzjoni u effiċjenza tas-service brejk	
1.2.1. Prestazzjoni (miżjuda progressivament għas-sahha massima)	— mhux bizżejjed saħha fuq rota waħda jew iżjed — saħha minn kull rota hija anqas minn 70 % tal-aktar saħha rreġistrata minn rota oħra fuq l-istess assi. Fil-każ ta' testjar fit-triq, id-devjazzjoni minn linja dritta ta' vettura hija eċċessiva — l-ebda varjazzjoni gradwali tas-saħha tal-ibbrekjar (htif) — żmien żejjed fl-operazzjoni tal-brejk f'xi rota — varjazzjoni eċċessiva tas-saħha tal-brejk minhabba diski mghawga jew drummijiet ovali
1.2.2. L-effiċjenza	— proprzjon ta' brejkijiet li għandu x'jaqsam mal-massa massima awtorizzata jew, fil-każ ta' semi-karrijiet, mas-somma tat-tagħbijiet awtorizzati fuq il-fus meta prattikabbli, naqqas dawn li ġejjin: l-effiċjenza minima tal-brejkijiet kategorija 1: 50 % ⁽¹⁾ kategorija 2: 43 % ⁽²⁾ kategorija 3: 40 % ⁽³⁾ kategorija 4: 50 % kategorija 5: 45 % ⁽⁴⁾ kategorija 6: 50 % — jew sforz ta' brejkijiet inqas mill-valuri ta' referenza jekk speċifikati mill-fabbrikant tal-vettura għall-fus tal-vettura ⁽⁵⁾
1.3. Il-prestazzjoni sekondarja (ta' emergenza) tal-brejk u l-effiċjenza (jekk milhuqa minn sistema separata)	
1.3.1. L-atteggjament	— il-brejk inoperattiv fuq naħa waħda — l-isforz tal-brejk minn kull rota huwa inqas minn 70 % tal-ogħla sforz reġistrat minn rota oħra fuq l-istess fus — ebda varjazzjoni gradwali tal-effiċjenza (htif) — is-sistema awtomatika tal-brejkijiet mhix taħdem fil-każ ta' karrijiet
1.3.2. L-Effiċjenza	— għall-kategoriji kollha tal-vetturi, proprzjon ta' brejkijiet inqas minn 50 % ⁽⁶⁾ tal-atteggjament tas-servizz tal-brejkijiet definit fi 1.2.2. fejn għandha x'taqsam il-massa massima awtorizzata jew, fil-każ ta' semi-karrijiet, is-somma tat-tagħbijiet awtorizzati fuq il-fus
1.4. L-atteggjament tal-brejk tal-ipparkjar u l-effiċjenza	
1.4.1. L-atteggjament	— il-brejk inoperattiv fuq naħa waħda
1.4.2. L-effiċjenza	— għall-kategoriji kollha tal-vettura, proprzjon tal-brejkijiet ta' inqas minn 16 % fejn għandha x'taqsam il-massa massima awtorizzata, jew, għal vetturi bil-mutur, inqas minn 12 % fejn għandha x'taqsam il-massa massima awtorizzata ta' kombinazzjoni tal-vettura, tkun liema tkun l-ikbar
1.5. Ir-Ritardatur jew l-atteggjament tas-sistema tal-brejk tal-exhaust	— ebda varjazzjoni gradwali ta' effiċjenza (ritardatur) — difettuż

<i>Elementi li għandhom jiġu eżaminati/ttestjati</i>	<i>Raġunijiet għall-falliment</i>
1.6. Il-brejk anti-lock	— il-malfunzjoni tal-istrument ta' avviz anti-lock — difettuż

- (¹) 48 % għall-vetturi tal-kategorija 1 li ma jkollhomx ABS, jew approvati skont it-tip qabel l-1 ta' Ottubru 1991 (id-data tal-projbizzjoni tal-ewwel tqeghid f'ċirkolazzjoni minghajr l-approvazzjoni tat-tip ta' komponent KE) (Id-Direttiva 71/320/KEE).
- (²) 45 % għal vetturi rreġistrati wara l-1988 jew mid-data tal-applikazzjoni tad-Direttiva 71/320/KEE, taht il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri, tkun liema tkun l-iktar tard.
- (³) 43 % għal semi-karrijiet u karrijiet bid-draw-bar irreġistrati wara l-1988 jew mid-data tal-applikazzjoni tad-Direttiva 71/320/KEE, taht il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri, tkun liema tkun l-iktar tard.
- (⁴) 50 % għall-kategorija 5 tal-vetturi rreġistrati wara l-1988 jew mid-data tal-applikazzjoni tad-Direttiva 71/320/KEE, taht il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri, tkun liema tkun l-iktar tard.
- (⁵) Il-valur ta' referenza għall-fus tal-vettura hu l-isforz tal-brejkijiet (espress fi newtoni) neċessarju biex tiġi akkwistat l-forza minima preskritta tal-brejkijiet bil-piż partikolari li bih il-vettura hi ppreżentata.
- (⁶) Għall-vetturi tal-kategorija 2 u 5 l-atteggament minimu sekondarju tal-brejkijiet għandu jkun 2,2 m/s² (peress li l-atteggament sekondarju tal-brejkijiet ma kienx kopert mid-Direttiva 71/320/KEE).

VETTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2 U 3	VETTURI FIL-KATEGORIJI 4, 5 U 6
2. It-tmexxija u l-isteering	2. It-tmexxija
2.1. Il-kondizzjoni mekkanika	2.1. Il-kondizzjoni mekkanika
2.2. L-isteering	2.2. It-tmexxija tal-isteering
2.3. It-tmexxija tal-isteering	2.3. L-attachment tas-sistema ta' tmexxija
2.4. Il-bearings tal-isteering	
3. Il-vizibbiltà	3. Il-vizibbiltà
3.1. L-ispazju tal-viżjoni	3.1. L-ispazju tal-viżjoni
3.2. Il-kondizzjoni tal-ħgieġ	3.2. Il-kondizzjoni tal-ħgieġ
3.3. Il-mirja li juru wara	3.3. Il-mirja li juru wara
3.4. Il-wajpers tal-windscreen	3.4. Il-wajpers tal-windscreen
3.5. Dawk li jahslu l-windscreen	3.5. Dawk li jahslu l-windscreen
4. Fanali, rifletturi u tagħmir elettriku	4. It-tagħmir tad-dawl
4.1. Fanali ta' dawl ewlieni u dawl baxx	4.1. Fanali ta' dawl ewlieni u dawl baxx
4.1.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni	4.1.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni
4.1.2. L-allinjament	4.1.2. L-allinjament
4.1.3. L-iswiċċijiet	4.1.3. L-iswiċċijiet
4.1.4. L-effiċjenza viżwali	
4.2. Il-fanali tal-ġenb u l-fanali li jimmarkaw il-linja ta' barra	4.2. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni, il-kondizzjoni tal-lenti, il-kulur u l-effiċjenza viżwali ta':

VETTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2 U 3	VETTURI FIL-KATEGORIJI 4, 5 U 6
<p>4.2.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni</p> <p>4.2.2. Il-kulur u l-effiċjenza viżwali</p>	<p>4.2.1. L-fanali tal-ġenb u ta' wara</p> <p>4.2.2. Il-fanali tal-waqfien</p> <p>4.2.3. Il-fanali li jindikaw id-direzzjoni</p> <p>4.2.4. Il-fanali ta' riserva</p> <p>4.2.5. Il-fanali taċ-ċpar</p> <p>4.2.6. Il-fanali tal-pjanċa tar-registrazzjoni ta' wara</p> <p>4.2.7. Ir-retrorifletturi</p> <p>4.2.8. Il-fanali hazard ta' avviż</p>
<p>4.3. Il-fanali tal-waqfien</p> <p>4.3.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni</p> <p>4.3.2. Il-kulur u l-effiċjenza viżwali</p>	
<p>4.4. Il-fanali ta' indikazzjoni tad-direzzjoni</p> <p>4.4.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni</p> <p>4.4.2. Il-kulur u l-effiċjenza viżwali</p> <p>4.4.3. L-iswiċċijiet</p> <p>4.4.4. Il-frekwenza li biha jixegħlu u jitfu</p>	
<p>4.5. Il-fanali taċ-ċpar ta' quddiem u wara</p> <p>4.5.1. Il-pożizzjoni</p> <p>4.5.2. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni</p> <p>4.5.3. Il-kulur u l-effiċjenza viżwali</p>	
<p>4.6. Il-fanali tar-reverse</p> <p>4.6.1. Il-kondizzjoni u l-operazzjoni</p> <p>4.6.2. Il-kulur u l-effiċjenza viżwali</p>	

VETTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2 U 3	VETTURI FIL-KATEGORIJI 4, 5 U 6
4.7. Il-fanali tal-pjanċa tar-reġistrazzjoni ta' wara	
4.8. Ir-rettorifletturi — il-kondizzjoni u l-kulur	
4.9. It-telltales	
4.10. Il-konnessjonijiet elettrici bejn il-vettura li tiġbed u l-karru jew is-seni-karru	
4.11. Il-wiring elettriku	
5. Il-fusijiet, ir-roti, it-tyres, is-suspenxin	5. Il-fusijiet, ir-roti, it-tyres, is-suspenxin
5.1. Il-fusijiet	5.1. Il-fusijiet
5.2. Ir-roti u t-tyres	5.2. Ir-roti u t-tyres
5.3. Is-suspenxin	5.3. Is-suspenxin
6. Ix-chassis u l-attachments tax-chassis	6. Ix-chassis u l-attachments tax-chassis
6.1. Ix-chassis jew il-frejm u l-attachments	6.1. Ix-chassis jew il-frejm u l-attachments
6.1.1. Il-kondizzjoni ġenerali	6.1.1. Il-kondizzjoni ġenerali
6.1.2. Il-pajpijiet tal-exhaust u s-silencers	6.1.2. Il-pajpijiet tal-exhaust u s-silencers
6.1.3. It-tank tal-karburant jew il-pajpijiet	6.1.3. It-tank tal-karburant jew il-pajpijiet
6.1.4. Il-proprietajiet ġeometriċi u l-kondizzjoni tal-istrument ta' protezzjoni ta' wara, trakkijiet tqal	6.1.4. It-trasportatur tar-rota żejda
6.1.5. It-trasportatur tar-rota żejda	6.1.5. Is-sigurtà tal-mekkaniżmu tal-agġanċjar (jekk imwahaħħal)
6.1.6. Il-mekkaniżmu tal-agġanċjar fuq vetturi li jiġbdu, karrijiet u semi-karrijiet	
6.2. Il-kabina u x-xogħol fuq il-korp	6.2. Ix-xogħol fuq il-korp
6.2.1. Il-kondizzjoni ġenerali	6.2.1. Il-kondizzjoni strutturali
6.2.2. L-immuntar	6.2.2. Il-bibien u s-serraturi
6.2.3. Il-bibien u s-serraturi	
6.2.4. L-art	
6.2.5. Is-siġġu tax-xufier	
6.2.6. Ir-running boards	
7. Tagħmir iehor	7. Tagħmir iehor
7.1. Iċ-ċinturini ta' sigurtà	7.1. L-immuntar tas-siġġu tax-xufier
7.2. L-estintur tan-nar	7.2. L-immuntar tal-batterija
7.3. Is-serraturi u strument kontra s-serq	7.3. L-istrument ta' avviż li jinstama'
7.4. It-trianglu ta' avviż	7.4. It-trianglu ta' avviż
7.5. Il-kit tal-ewwel għajnuna	7.5. Iċ-ċinturini ta' sigurtà
7.5.1. Is-sigurtà tal-immuntar	
	7.5.2. Il-kondizzjoni taċ-ċinturini
7.5.3. L-operazzjoni	
7.6. Iċ-chock(s) tar-roti	
7.7. L-istrument ta' avviż li jinstama'	

VEVTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2 U 3	VEVTURI FIL-KATEGORIJI 4, 5 U 6
7.8. L-ispidometru	
7.9. It-takografu (il-preżenza ta', u l-integrità tas-sigilli) <ul style="list-style-type: none"> — eżamina il-validità tal-pjanċa tat-takografu jekk mehtieg mir-Regolament (KEE) Nru 3821/85 ⁽¹⁾ — eżamina, jekk f'dubju, jekk iċ-ċirkomferenza nominali tad-daqs tar-roti taqbel mad-data mogħtija fuq il-pjanċa tat-takografu — meta prattiku, eżamina li s-sigilli tat-takografu u, meta jkun il-każ, li kull mezz ieħor ta' protezzjoni tal-konnessjonijiet kontra manipulazzjoni frawdolenti huma intatti 	
7.10. L-istrument tal-limitazzjoni tal-veloċità <ul style="list-style-type: none"> — meta possibbli, eżamina jekk il-limitatur tal-veloċità hu mwahħal kif mehtieg mid-Direttiva 92/6/KEE ⁽²⁾ — eżamina l-validità tal-pjanċa tal-limitatur tal-veloċità — meta prattiku, eżamina li s-sigilli tal-limitatur tal-veloċità u, meta jkun il-każ, kull mezz ieħor ta' protezzjoni tal-konnessjonijiet kontra manipulazzjoni frawdolenti huma intatti — iċċekkja fejn prattikabbli li l-mezz li jillimita l-veloċità jipprevjenu l-vetturi msemmija fl-Artikolu 2 u l-Artikolu 3 tad-Direttiva 92/6/KEE milli jaqbu l-valuri stabbiliti. 	
8. Effetti negattivi	8. Effetti negattivi
8.1. Storbju	8.1. Storbju
<p>⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 tal-20 ta' Diċembru 1985 dwar apparat ta' registrazzjoni għat-trasport bit-triq. (ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8.)</p> <p>⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill 92/6/KEE tal-10 ta' Frar 1992 dwar l-istallazzjoni u l-użu ta' apparat li jillimita l-veloċità għal ċerti kategoriji ta' vetturi tal-mutur fil-Komunità. (ĠU L 57, 2.3.1992, p. 27.)</p>	

VEVTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2, 3, 4, 5 U 6

- 8.2. L-emissjonijiet mill-exhaust
- 8.2.1. Il-vetturi bil-mutur mgħammra b'magni li jaqbd u b'mod pożittiv u jiehdu l-petrol bhala karburant
- (a) meta l-emissjonijiet mill-exhaust ma jkunux ikkontrollati b'sistema avvanzata tal-kontroll tal-emissjonijiet bhala konvertitur katalitiku ta' tliet direzzjonijiet li huwa sonda lambda kkontrollata:
1. Spezzjoni viżwali tas-sistema tal-exhaust sabiex jiġi iċċekkjat li hija f'kondizzjoni kompleta u sodisfacenti u li ma għandhiex tnixxijiet.
  2. Spezzjoni viżwali ta' kull tagħmir tal-kontroll tal-emissjonijiet imwahħal mill-fabbrikant sabiex jiġi iċċekkjat li huwa f'kondizzjoni kompleta u sodisfacenti u li ma hemm l-ebda tnixxijiet.
- Wara perjodu raġjonevoli taż-żmien tal-kondizzjonament tal-mutur (filwaqt li jitqiesu r-rakkommandazzjonijiet tal-fabbrikant) jiġi mkejje l-kontenut tal-karbonju monossidu (CO) tal-gassijiet tal-exhaust meta l-mutur ikun jaħdem mingħajr ma jimxi (mingħajr tagħbija).
- Il-kontenut massimu ta' CO permissibbli fil-gassijiet tal-exhaust huwa dak iddikjarat mill-fabbrikant tal-vettura. Meta ma jkunx disponibbli dan it-tagħrif jew meta l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri jiddeciedu li ma jużawhx bhala valur tar-riferiment, il-kontenut tal-CO ma jridx jaqbeż dan li ġej:
- (i) għall-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba bejn id-data li minnha l-Istati Membri hteġu lill-vetturi li jikkonformaw mad-Direttiva 70/220/KEE ⁽¹⁾ u l-1 ta' Ottubru 1986: CO - 4,5 % vol.

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 70/220/KEE tal-20 ta' Marzu 1970 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ta' miżuri li għandhom jitteħdu kontra t-tniġġis tal-arja b'emissjonijiet minn vetturi b'positive ignition. (ĠU L 76, 6.4.1970, p. 1.)

- (ii) Għall-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba wara l-1 ta' Ottubru 1986 - 3,5 % vol.
- (b) Meta l-emissjonijiet mill-exhaust ikunu kkontrollati minn sistema avvanzata tal-kontroll tal-emissjonijiet hekk li kovertitur katalitiku ta' tliet direzzjonijiet li jkun sonda lambda kkontrollata:
1. Spezzjoni viżwali tas-sistema tal-exhaust sabiex jiġi ċċekkjat li jkun f'kondizzjoni kompleta u sodisfaċenti u li ma jkunx hemm tnixxijiet.
  2. Spezzjoni viżwali ta' kull tagħmir li jokkontrolla l-emissjonijiet imwahhal mill-fabbrikant sabiex jiġi ċċekkjat li huwa fi stat komplet u sodisfaċenti u li ma jkunx hemm tnixxijiet.
  3. Il-mod kif tiġi stabbilita l-effiċjenza tas-sistema tal-vettura rigward il-kontroll tal-emissjonijiet bil-kejl tal-valur lambda u l-kontenut tal-CO fil-gassijiet tal-exhaust skont il-punt 4 jew il-proċeduri proposti mill-fabbrikanti u approvati fil-waqt tal-approvazzjoni għat-tip. Għal kull wiehed mit-testijiet il-mutur irid ikun ikkondizzjonat skont ir-rakkommandazzjonijiet tal-fabbrikant tal-vettura.
  4. L-emissjonijiet mit-tubu tal-exhaust - il-valuri tal-limiti

Il-kontenut massimu tal-CO permess fil-gassijiet tal-exhaust irid ikun dak iddikjarat mill-fabbrikant tal-vettura.

Meta ma jkunx disponibbli dan it-tagħrif, il-kontenut tal-CO ma jridx jaqbeż dan li ġej:

- (i) Il-kejl meta l-mutur ikun fl-idle:

Il-kontenut massimu tal-CO permissibbli fil-gassijiet tal-exhaust ma jridx jaqbeż iż-0,5 % vol. u għall-vetturi li jkunu approvati għat-tip skont il-valuri tal-limiti murija fir-ringiela A u r-ringiela B tat-tabella fil-punt 5.3.1.4 tal-Anness I mad-Direttiva 70/220/KEE, jew l-emendi iktar tard, il-kontenut massimu tal-CO ma jridx jaqbeż iż-0,3 % vol. Meta l-konformità mad-Direttiva 70/220/KEE, ma tkunx possibbli allura għandu japplika dan ta' hawn fuq għall-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba wara l-1 ta' Lulju 2002.

- (ii) Fil-kejl fil-velocità għolja tal-idle (minghajr tagħbija), il-velocità tal-mutur għandha tkun ta' mill-inqas $2\ 000\ \text{min}^{-1}$:

kontenut CO: massimu ta' 0,3 % vol., u għall-vetturi li jkunu ġew approvati għat-tip skont il-valuri tal-limiti murija fir-ringiela A jew ir-ringiela B tat-tabella fil-punt 5.3.1.4. tal-Anness I mad-Direttiva 70/220/KEE, il-kontenut massimu tal-CO ma jridx jaqbeż iż-0,2 % vol. Meta l-ottempranza mad-Direttiva 70/220/KEE, ma tkunx possibbli allura għandu japplika dan ta' hawn fuq għall-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba wara l-1 ta' Lulju 2002.

Il-lambda: $1 \pm 0,03$ jew skont l-ispeċifikazzjonijiet tal-fabbrikant.

- (iii) Għall-vetturi bil-mutur mġhamra bis-sistemi dijanjostiċi abbord (DAB) skont id-Direttiva 70/220/KEE l-Istati Membri jistgħu bhala alternattiva għat-test speċifikat fl-intestatura (i) jistabbilixxu l-funzjonament korrett tas-sistema tal-emissjonijiet permezz tal-qari approprijat tal-mezz DAB u simultanament jiċċekkjaw il-funzjonament kif jixraq tas-sistema DAB.

8.2.2. Il-vetturi bil-mutur mġhamra b'magni (diesel) li jaqbd u bil-kompresjoni

- (a) L-opacità tal-gass tal-exhaust li trid tiġi mkejla matul l-aċċelerazzjoni hielsa (minghajr tagħbija mill-idle sal-velocità tal-cut off) bil-gear newtrali u l-clutch magħfus.
- (b) Il-prekondizzjonament tal-vettura:
1. Il-vetturi jistgħu jiġu ttestjati minghajr prekondizzjonament għalkemm għal raġunijiet ta' sigurtà għandhom isiru kontrolli li l-mutur tkun shuna u f'kondizzjoni mekkanika sodisfaċenti.
  2. Għajr kif speċifikat fil-punt (d)(5), l-ebda vettura ma għandha tiġi mwahhla mit-testijiet għajr jekk tkun giet ipprekondizzjonata skont ir-rekwiziti li ġejjin:
    - (i) Il-mutur irid ikun shun għal kollox, per eżempju t-temperatura taż-żejt tal-mutur mkejjel b'sonda mill-pajp tal-hadida li timmarka l-livell taż-żejt tkun mill-inqas ta' 80 °C, jew it-temperatura normali tal-blokka mkejla fil-livell tar-radjazzjoni infra red tkun mill-inqas ta' temperatura ekwivalenti. Jekk, minhabba l-konfigurazzjoni tal-mutur, dan il-kejl ma jkunx prattiku, il-mod kif tiġi stabbilita t-temperatura normali tal-hidma tal-mutur jista' jsir b'mezzi ohra, per eżempju bit-thaddim tal-fan tat-tkessih tal-mutur.
    - (ii) Is-sistema tal-exhaust għandha tiġi mnaddfa b'mill-inqas tliet cikli ta' aċċelerazzjoni jew b'metodu ekwivalenti.
- (c) Il-proċedura tat-test:
1. L-ispezzjoni viżwali ta' kull tagħmir tal-kontroll tal-emissjonijiet imwahhal mill-fabbrikant sabiex jiġi ċċekkjat li huwa komplet u f'kondizzjoni sodisfaċenti u li ma jkunx hemm tnixxijiet.
  2. Il-mutur u kull turbo-charger imwahhal, li jridu jkunu idle qabel il-bidu ta' kull ciklu ta' aċċelerazzjoni hielsa. Għall-vetturi tax-xogħol tqil li jahdmu bid-diesel, dan ifisser stennija ta' mill-inqas 10 sekondi wara r-rilaxx tal-kontroll tal-karburant.

3. Sabiex jinbenda kull ċiklu ta' aċċelerazzjoni hielsa, il-pedala tal-gass trid titniżżel għal kollox, bil-heffa u b'mod kontinwu (f'inqas minn sekonda) imma mhux fil-goff, hekk li tinkiseb il-kunsinna massima mill-pompa tal-injezzjoni.
4. Matul kull ċiklu ta' aċċelerazzjoni hielsa, il-mutur għandu jilhaq il-veloċità tal-cut-off jew, għall-vetturi bit-trasmissjonijiet awtomaċi, il-veloċità speċifikata mill-fabbrikant jew, jekk din l-informazzjoni ma tkunx disponibbli, allura l-veloċità ta' żewġ terzi tal-veloċità tal-cut-off, qabel ma jiġi rrilaxxat il-kontroll tal-karburant. Dan jista' jiġi ċċekkjat, per eżempju, billi tiġi mmonitorjata l-veloċità tal-mutur jew billi jithalla jghaddi biżżejjed żmien bejn il-ghafis inizjali tal-kontroll tal-karburant u r-rilaxx, li fil-każ tal-vetturi tal-kategoriji 1 u 2 tal-Anness I, għandu jkun ta' mill-inqas żewġ sekondi.

(d) Il-valuri tal-limitu:

1. Il-livell tal-konċentrament ma jridx jaqbeż il-livell registrat fuq il-pjanċa skont id-Direttiva 72/306/KEE ⁽¹⁾.
2. Meta ma jkunx disponibbli dan it-tagħrif jew meta l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri jiddeċiedu li ma jużawhx bhala riferiment, il-livell tal-konċentrament ma jridx jaqbeż il-livell iddikjarat mill-fabbrikant jew il-valuri tal-limitu ta' koeffiċjent tal-assorbiment li huma kif ġej:

Il-koeffiċjent massimu tal-assorbiment għal:

— il-magni tad-diesel li jiehdu l-arja b'mod normali = $2,5 \text{ m}^{-1}$

— il-magni tad-diesel turbo-charged = $3,0 \text{ m}^{-1}$

— għandu japplika limitu ta' $1,5 \text{ m}^{-1}$ għall-vetturi li ġejjin li jkunu ġew appovati għat-tip skont il-valuri tal-limiti murija fi:

- (a) il-linja B tat-tabella fil-punt 5.3.1.4 tal-Anness I mad-Direttiva 70/220/KEE — (Vettura tax-Xogħol Hafif – Euro 4);
- (b) il-linja B1 tat-tabelli fil-punt 6.2.1 tal-Anness I mad-Direttiva tal-Kunsill 88/77/KEE ⁽²⁾ — (Vetturi tad-Diesel tax-Xogħol Tqil – Euro 4);
- (c) il-linja B2 tat-tabelli fil-punt 6.2.1 tal-Anness I mad-Direttiva 88/77/KEE — (Vettura tad-Diesel tax-Xogħol Tqil — Euro 5);
- (d) il-linja Ċ tat-tabelli fil-punt 6.2.1 tal-Anness I mad-Direttiva 88/77/KEE — (Vettura tax-Xogħol Tqil — EEV);

jew il-valuri tal-limiti fl-emendi iktar tard tad-Direttiva 70/220/KEE jew il-valuri tal-limitu fl-emendi iktar tard tad-Direttiva 88/77/KEE jew il-valuri ekwivalenti meta jintuża tagħmir ta' tip differenti minn dak użat għall-approvazzjoni tat-tip tal-KE.

Meta l-konformità mal-punt 5.3.1.4 tal-Anness I mad-Direttiva 70/220/KEE, jew għat-taqsim 6.2.1 tal-Anness I mad-Direttiva 88/77/KEE, ma tkunx possibbli allura ta' hawn fuq għandu japplika għall-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba wara l-1 ta' Lulju 2008.

3. Il-vetturi rreġistrati jew imdahhla għax-xogħol għall-ewwel darba qabel l-1 ta' Jannar 1980 huma eżentati minn dawn ir-rewżiti.
4. Il-vetturi għandhom jiġu mwahhla fit-testijiet biss jekk il-medji aritmetiċi ta' mill-inqas tlieta miċ-ċikli tal-aċċelerazzjoni hielsa jaqbz u l-valur tal-limitu. Dan jista' jiġi kkalkolat billi jiġi injorat kull kejl li ma jaqbilx b'mod sinifikanti mal-medju mqabbel, jew ir-riżultat ta' kull kalkolu statistiku iehor li jqis it-tifrix tal-kejl. L-Istati Membri jistgħu jillimitaw in-numru taċ-ċikli tat-testijiet.

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 72/306/KEE tat-2 ta' Awwissu 1972 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li jirrelataw mal-mizuri li għandhom jittiehdu kontra l-emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu minn magni diesel għall-użu fil-vetturi. (ĠU L 190, 20.8.1972, p. 1.)

⁽²⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 88/77/KEE tat-3 ta' Diċembru 1987 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri relatati mal-mizuri li għandhom jittiehdu kontra l-emissjoni ta' inkwinanti gassużi u partikulati minn magni ta' compression ignition għall-użu f'vetturi, l-emissjoni ta' inkwinanti gassużi minn magni ta' positive ignition alimentati minn gass naturali jew minn gass liqwefatt tal-petroleum għall-użu f'vetturi (ĠU L 36, 9.2.1988, p. 33.)

5. Sabiex jevitaw it-testijiet mhux mehtieġa, l-Istati Membri jistgħu, permezz ta' eċċezzjoni mid-dispożizzjonijiet tal-punt 8.2.2(d)(4), iwahhlu fit-testijiet lill-vetturi li jkunu keġlu valuri li jaqbu b'mod sinifikanti l-valuri tal-limiti wara inqas minn tliet ċikli ta' aċċelerazzjoni hielsa jew wara ċ-ċikli tat-tindif tal-intern (jew l-ekwivalenti) speċifikati fil-punt 8.2.2(b)2(ii). B'mod egwali sabiex jevitaw it-testijiet mhux mehtieġa, l-Istati Membri jistgħu, permezz ta' eċċezzjoni mid-dispożizzjonijiet tal-punt 8.2.2(d)(4) jgħaddu mit-testijiet lill-vetturi li jkunu keġlu l-valuri b'mod sinifikanti taht il-limiti wara inqas minn tliet ċikli ta' aċċelerazzjoni hielsa jew tliet ċikli tat-tindif tal-intern (jew l-ekwivalenti) speċifikati fil-punt 8.2.2(b)2(ii).

8.2.3. It-tagħmir tat-testijiet

L-emissjonijiet tal-vetturi jiġu ttestjati bl-użu tat-tagħmir iddisinjat sabiex jistabbilixxi b'mod eżatt jekk gewx imharsal-valuri tal-limiti stabbiliti jew indikati mill-fabbrikant.

8.2.4. Meta, matul approvazzjoni għat-tip tal-KE, tip ta' vettura tinstab li ma tissodisfax il-valuri tal-limiti stabbiliti b'din id-Direttiva, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu valuri tal-limiti oġhla għal dan it-tip ta' vettura fuq il-bażi tal-prova fornita mill-fabbrikant. Iridu jgħarrfu lill-Kummissjoni b'dan minnufih u l-Kummissjoni għandha min-naħa tagħha tgħarraf lill-Istati Membri l-oħra.

VETTURI FIL-KATEGORIJI 1, 2 U 3	VETTURI FIL-KATEGORIJI 4, 5 U 6
8.3. Is-soppressjoni tal-interferenza tar-radju	
9. Testijiet supplimentari għal vetturi tat-trasport pubbliku	
9.1. Hruġ ta' emerġenza (inklużi mrijetel għat-tkissir ta' twieqi), sinjali li jindikaw hruġ ta' emerġenza	
9.2. Is-sistema tas-šhana	
9.3. Is-sistema ta' ventilazzjoni	
9.4. Id-distribuzzjoni tas-siġġijiet	
9.5. Id-dawl ta' ġewwa	
10. L-identifikazzjoni tal-vettura	10. L-identifikazzjoni tal-vettura
10.1. Il-pjanċa ta' reġistrazzjoni	10.1. Il-pjanċa ta' reġistrazzjoni
10.2. In-numru tax-chassis	10.2. In-numru tax-chassis

ANNEX III

PARTI A

**Direttiva mhassra flimkien ma' lista tal-emendi suċċessivi tagħha
(imsemmija fl-Artikolu 10)**

Direttiva tal-Kunsill 96/96/KE
(ĠU L 46, 17.2.1997, p. 1)

Direttiva tal-Kummissjoni 1999/52/KE
(ĠU L 142, 5.6.1999, p. 26)

Direttiva tal-Kummissjoni 2001/9/KE
(ĠU L 48, 17.2.2001, p. 18)

Direttiva tal-Kummissjoni 2001/11/KE
(ĠU L 48, 17.2.2001, p. 20)

Direttiva tal-Kummissjoni 2003/27/KE
(ĠU L 90, 8.4.2003, p. 41)

Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill
(KE) Nru 1882/2003
(ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1)

L-Anness III, punt 68 biss

PARTI B

**Limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali
(imsemmija fl-Artikolu 10)**

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni
96/96/KE	fid-9 ta' Marzu 1998.
1999/52/KE	fit-30 ta' Settembru 2000.
2001/9/KE	fid-9 ta' Marzu 2002.
2001/11/KE	fid-9 ta' Marzu 2003.
2003/27/KE	fl-1 ta' Jannar 2004.

ANNEX IV

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Direttiva 96/96/KE	Din id-Direttiva
Artikoli 1 – 4	Artikoli 1 – 4
Artikolu 5, sentenza ta' introduzzjoni	Artikolu 5, kliem introdutturju
Artikolu 5, l-ewwel sas-seba' inciż	Artikolu 5, punti (a) sa (g)
Artikolu 6	—
Artikolu 7	Artikolu 6(1)
—	Artikolu 6(2)
Artikolu 8(1)	Artikolu 7(1)
Artikolu 8(2) l-ewwel subparagrafu	Artikolu 7(2)
Artikolu 8(2) it-tieni subparagrafu	—
Artikolu 8 (3)	—
Artikolu 9(1)	—
Artikolu 9(2)	Artikolu 8
Artikolu 10	—
Artikolu 11(1)	—
Artikolu 11(2)	Artikolu 9
Artikolu 11(3)	—
—	Artikolu 10
Artikolu 12	Artikolu 11
Artikolu 13	Artikolu 12
Annessi I-II	Annessi I-II
Annessi III-IV	—
—	Anness III
—	Anness IV